

M.A. (Sem.-IV) Examination
508

Philosophy

April-2017

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧. કેન્ટની કોપરનિકોનિયન ક્રાંતિ કઈ રીતે છે તે સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

૧. યુરોપિય જ્ઞાનપ્રકાશ યુગના સંદર્ભમાં કેન્ટના ચિંતનનું સ્થાન સ્પષ્ટ કરો.

૨. કાળનું તાત્વિક અને મૂળગામી નિરૂપણ કરો.

અથવા

૨. કેન્ટની કાળના નિરૂપણની સમીક્ષા સમજાવો.

૩. ક્રિટીકની પ્રથમ આવૃત્તિ અનુસાર વિચારરૂપોનું મૂળગામી પ્રામાણ્ય ચર્ચો.

અથવા

૩. કેન્ટના કાર્યકારણના સિદ્ધાંતને સમજાવો.

૪. શુદ્ધ તર્કના કોઈપણ બે આંતરવિરોધોની સમજૂતી આપો.

અથવા

૪. આંતરવિરોધોના ઉકેલો તથા તેની અનિવાર્યતા જણાવો.

૫. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

૧. મૂળગામી દૃષ્ટિએ જ્ઞેય વિષયો શેના વડે ઘડાતા હોય છે ?

૨. સંશ્લેષક વિધાનો એટલે શું ?

૩. જ્ઞાતાનિષ્ઠ વિચારવાદ એટલે શું ?

૪. વિશ્લેષક વિધાનનો અર્થ શું છે ?

P. T. O.

૫. કેન્ટના ત્રીજા કિટીકનું નામ જણાવો.
૬. દેશ અને કાળ અંગે લાયબ્લિઝનો અભિગમ કયો છે ?
૭. નિશ્ચયભેદની દૃષ્ટિએ વિધાનના પ્રકારો કયા કયા છે ?
૮. શુદ્ધ તર્કનો દ્વિતીય આંતરવિરોધ કયો છે ?
૯. શુદ્ધ તર્કના તર્કભાસો કયા કયા છે ?
૧૦. કેન્ટ અનુસાર કેટલા પ્રકારની ભ્રાન્તિ છે ? કઈ કઈ ?
૧૧. કેન્ટ અનુસાર તર્કનો આદર્શ શું છે ?
૧૨. ઈશ્વરના અસ્તિત્વની સૃષ્ટિલક્ષી સાબિતિ શેના ઉપર આધારિત છે ?
૧૩. કેન્ટના પ્રથમ કિટીકમાં શેની ચર્ચા કરવામાં આવી છે ?
૧૪. કેન્ટ કેટલા પ્રકારના વિચારરૂપો આપે છે ?
-

Gujarat University, Ahmedabad.

M.A. Sem IV Examination, 2017

Subject – Philosophy, PHI508, Philosophy of Kant

Time : 3 Hours

Total Marks : 70

Instruction : Each question carry equal marks.

1. Clarify the Kant's coperniconion revolution.

Or

1. Clarify the place of Kant's philosophy in the context of age of enlightenment.

2. Describe metaphysical and transcendental form of time.

Or

2. Explain Kant's criticism of the description of time.

3. Discuss transcendental deduction of categories according to the first edition of Critique.

Or

3. Explain theory of causation according to Kant.

4. Give explanation of any two antinomies of pure reason.

Or

4. Describe the solutions and necessity of antinomies.

5. Give brief answers of the following :

1. From what the objects are construct in the transcendental view ?

2. What is synthetic propositions ?

3. What is subjective idealism ?

4. What is the meaning of analytical proposition ?

5. State the name of Kant's third Critique ?

6. Which is the view of Leibniz on space and time ?

E110-A

7. Which are the types of propositions regarding modality ?
  8. Which is the second anomaly of pure reason ?
  9. Which are the paralogisms of pure reason ?
  10. How many types of error are there according to Kant ? Which are they ?
  11. Which is the Ideal of reason according to Kant ?
  12. On which ground lies the cosmological argument of the existence of God ?
  13. What is discussed in Kant's first Critique ?
  14. How many types of categories given by Kant ?
-

સૂચના : પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧. તત્ત્વવિદ્યાનું અભ્યાસક્ષેત્ર સ્પષ્ટ કરી, તેના મુખ્ય પ્રશ્નો જણાવો.

અથવા

૧. તત્ત્વવિદ્યા અને વિજ્ઞાન વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો.

૨. શરીર-મન સંબંધ અંગેના સિદ્ધાંતો ચર્ચો.

અથવા

૨. ઍરિસ્ટોટલનો દ્રવ્ય અંગનો ખ્યાલ સમજાવો.

૩. લોકના પ્રતિનિધાનાત્મક વાસ્તવવાદની સમજૂતી આપો.

અથવા

૩. હેગલના અમૂર્ત વિચારવાદની સમજૂતી આપો.

૪. વિટ્ગેનસ્ટાઇનનો ભાષા અંગેનો ચિત્રસિદ્ધાંત સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

૪. વિટ્ગેનસ્ટાઇન અનુસાર ભાષાની તાર્કિક સંરચના સમજાવો.

૫. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

૧. વિલિયમ જેમ્સે તત્ત્વજ્ઞાનની કઈ વ્યાખ્યા આપી છે ?

૨. બ્રેડલે અનુસાર સત્ એટલે શું ?

૩. 'Appearance and Reality' પુસ્તકના લેખક કોણ છે ?

૪. ઍરિસ્ટોટલે આપેલી પદાર્થોની યાદી જણાવો.

(P.T.O)

E068-2

૫. ઍરિસ્ટોટલ અનુસાર દ્રવ્યના પ્રકારો કયા કયા છે ?
  ૬. ઍરિસ્ટોટલ અનુસાર ગુણના કયા કયા પ્રકારો છે ?
  ૭. ઍરિસ્ટોટલ અનુસાર રૂપલક્ષી કારણ ઁટલે શું ?
  ૮. આધુનિક બુદ્ધિવાદી ચિંતકો કયા કયા છે ?
  ૯. લોક મુજબ બાહ્ય નિરીક્ષણ દ્વારા કેવા પ્રકારના વિચારો પ્રાપ્ત થાય છે ?
  ૧૦. મિલ અનુસાર કારણ ઁટલે શું ?
  ૧૧. સીધો વાસ્તવવાદના પુરસ્કર્તા કોણ છે ?
  ૧૨. લોક મુજબ વસ્તુગત ગુણો ઁટલે શું ?
  ૧૩. ભાષાનો રમત-સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો ?
  ૧૪. 'Philosophical Investigation' પુસ્તકના કર્તા કોણ છે ?
-

E068-3

Gujarat University, Ahmedabad.

M.A. Sem IV Examination, 2017

Subject – Philosophy, PHI507, Western Metaphysics

Time : 3 Hours

Total Marks : 70

Instruction : Each question carry equal marks.

1. Clarify the scope of metaphysics and state its basic questions.
Or
1. Explain the relation between metaphysics and science.
2. Discuss theories of mind-body relation.
Or
2. Explain Aristotle's concept of substance.
3. Give explanation of Locke's representative realism.
Or
3. Give explanation of Hegel's abstract idealism.
4. Clarify Wittgenstein's picture theory of language.
Or
4. Explain logical structure of language according to Wittgenstein.
5. Give brief answers of the following :
  1. Which definition of philosophy is given by William James ?
  2. What is Reality according to Bredley ?
  3. Who is the writer of the book 'Appearance and Reality' ?
  4. State the list of substance given by Aristotle.
  5. Which are the types of substance according to Aristotle ?
  6. Which are the types of attributes according to Aristotle ?
  7. What is formal cause according to Aristotle ?
  8. Who are the modern rational philosophers ?

(P.T.O)

E068-4

9. According to Locke, which ideas are got from external observation ?
10. What is cause according to Mill ?
11. Who is the propounder of direct realism ?
12. What is objective qualities according to Locke ?
13. Who gave game-theory of language ?
14. Who is the author of 'Philosophical Investigation' ?
